

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 053 Психологія
освітньо-професійної програми «Психологія»

Методичні рекомендації щодо виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, освітньо-професійної програми «Психологія» / Укл. К.А. Андросович, А.В. Засєкін. Київ: ЗВО МНТУ, 2024. 47 с.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» 25 червня 2024 року, протокол № 11.

Рекомендовано до використання в освітньому процесі науково-методичною комісією Вченої ради Закладу вищої освіти Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».

Рекомендовано до видання Вченою Радою Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»
Протокол № 10/2324 від 27 червня 2024 року

Рецензент:

Омельченко Людмила Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедр психології Національного університету біоресурсів та природокористування України

© Андросович К.А., Засєкін А.В., 2024

© ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет», 2024

ЗМІСТ

	Вступ.....	4
1.	Мета та завдання кваліфікаційної роботи.....	5
2.	Послідовність та етапи виконання кваліфікаційної роботи.....	6
3.	Структура та зміст кваліфікаційної роботи.....	9
4.	Загальні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	15
5.	Рецензування та порядок попереднього захисту кваліфікаційної роботи.....	19
6.	Порядок захисту та критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.....	22
7.	Список використаних та рекомендованих джерел.....	26
	ДОДАТКИ.....	28
	Додаток А. Список рекомендованої тематики кваліфікаційних робіт.....	28
	Додаток Б. Зразок заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи.....	31
	Додаток В. Зразок оформлення індивідуального завдання.....	32
	Додаток Г. Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи.....	35
	Додаток Д. Зразок оформлення АНОТАЦІЇ.....	36
	Додаток Е. Зразок оформлення ЗМІСТУ кваліфікаційної роботи.....	37
	Додаток Ж. Зразок оформлення основної частини кваліфікаційної роботи.....	38
	Додаток К. Зразок оформлення ВИСНОВКІВ до кваліфікаційної роботи.....	39
	Додаток Л. Приклади оформлення бібліографічного опису списку використаних у кваліфікаційній роботі джерел.....	41
	Додаток М. Приклади оформлення таблиць та рисунків.....	45
	Додаток Н. Форма надання згоди на перевірку кваліфікаційної роботи на плагіат.....	47
	Додаток П. Форма відгуку наукового керівника.....	48
	Додаток Р. Форма зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу.....	49

ВСТУП

Методичні рекомендації щодо виконання та захисту кваліфікаційних робіт за освітньо-професійною програмою «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» розроблено з метою конкретизації вимог до обсягу, структури, змісту, оформлення кваліфікаційних робіт та процедури їх захисту з урахуванням особливостей фахової підготовки та вимог чинного галузевого стандарту вищої освіти для даної спеціальності.

Визначені методичними рекомендаціями вимоги є обов'язковими для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за усіма формами здобуття освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Психологія».

Кваліфікаційна робота – це самостійне науково-прикладне дослідження, яке виконується здобувачем освіти на кінцевому етапі навчання після опанування повного переліку освітніх компонент, передбачених освітньо-професійною програмою «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія».

Кваліфікаційна робота є роботою, що містить елементи наукової новизни і дозволяє оцінити рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи дозволяє здобувачам освітнього ступеня бакалавр проявити вміння глибоко й всебічно осмислювати досліджувані наукові та практичні проблеми, здійснювати їх всебічний аналіз, застосовувати сучасні методики їх дослідження, робити обґрунтовані висновки і надавати конкретні пропозиції. Кваліфікаційна робота дає можливість виявити рівень підготовки здобувача вищої освіти до самостійного розв'язання професійних завдань в обраній галузі.

При підготовці та захисту кваліфікаційної роботи майбутній фахівець повинен продемонструвати вміння правильно використовувати теоретичні положення в галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» для успішного розв'язання поставлених завдань, вміння користуватися методичним та науковим інструментарієм. Викладені у кваліфікаційній роботі результати дослідження повинні містити елементи наукової новизни та мати теоретичну і практичну цінність.

Кваліфікаційна робота має комплексний характер і пов'язана з використанням сформованих здобувачем вищої освіти програмних компетентностей.

Публічний захист кваліфікаційної роботи є однією з форм атестації здобувачів освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Психологія». Кваліфікаційна робота має:

- засвідчити рівень теоретичної та практичної підготовленості випускника до професійної діяльності, передбаченою освітньо-професійною програмою «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія»;
- містити глибоке теоретичне осмислення актуальності поставленої професійної задачі, обґрунтування методичних та практичних підходів до її розв'язання.

На підставі успішного захисту кваліфікаційної роботи екзаменаційна комісія вирішує питання про присудження здобувачу освіти ступеня вищої освіти бакалавр та присвоєння відповідної кваліфікації.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Метою виконання кваліфікаційної роботи є систематизація, закріплення, поглиблення програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою, застосування основних психологічних теорій та методів для розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері психології, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- визначення та узагальнення теоретичних знань з обраної теми дослідження;
- проведення діагностичного обстеження відповідно до контингенту обстежуваних з використанням надійних і валідних методик;
- розробка і оцінка підходів до вирішення визначених завдань;
- обґрунтування запропонованих рішень;
- формулювання висновків та пропозицій щодо конкретних завдань дослідження відповідно до обраної теми роботи;
- оформлення кваліфікаційної роботи, підготовка до захисту научних матеріалів та презентації, що розкривають основний зміст роботи.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи здобувач відповідно до вимог першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен виявити:

- уміння аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; розуміння

закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;

- уміння обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги;
- уміння правильно формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження;
- уміння рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки;
- уміння презентувати результати власних досліджень усно та письмово;
- уміння формулювати та аргументувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності.

2. ПОСЛІДОВНІСТЬ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційну роботу виконують відповідно до затвердженого завдання. Кожному здобувачу наказом Президента Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» визначається тема кваліфікаційної роботи та призначається науковий керівник, який надає науково-методичну допомогу здобувачеві.

Науковими керівниками призначаються провідні викладачі та науковці кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, а також спеціалісти установ і підприємств, які є визнаними фахівцями у відповідні сфері.

Науковий керівник здійснює індивідуальне консультування здобувача, допомагає йому скласти план кваліфікаційної роботи, допомагає у виборі діагностичного інструментарію дослідження, контролює дотримання графіка виконання роботи, рецензує готову роботу, проєкт доповіді, презентацію та ілюстративні матеріали до захисту.

При виконанні кваліфікаційної роботи здобувачі повинні творчо підходити до вирішення поставлених в роботі завдань, використовувати літературу з висвітленням останніх досягнень психологічної науки і практики в сфері обраної тематики.

Важливим є дотримання основних вимог щодо змісту роботи, її структури, стилю викладання матеріалу, а також оформлення. Роботу, яка не відповідає зазначеним вимогам, виконану без затвердження завдання, не

містить матеріалів дослідження теми з конкретними респондентами, обґрунтованих висновків, рекомендацій та /або пропозицій, не має відгуку та рецензії - до захисту не допускають.

Основними етапами виконання кваліфікаційної роботи є:

- 1) вибір теми дослідження та її затвердження;
- 2) розробка календарного плану виконання роботи;
- 3) визначення мети, предмету, об'єкту дослідження та завдання дослідження;
- 4) опрацювання літературних джерел з обраної теми (данні статистичних збірників, монографій, наукових видань, довідників, інтернет- ресурсами тощо);
- 5) складання змісту кваліфікаційної роботи;
- 6) збір, обробка та аналіз фактичних діагностичних даних;
- 7) надання науковому керівнику матеріалів окремих розділів кваліфікаційної роботи на рецензування у строки, передбачені календарним планом;
- 8) усунення недоліків, виправлення помилок, робота над оформленням кваліфікаційної роботи;
- 9) отримати від наукового керівника відгуку на роботу про якість її виконання і рекомендацію до захисту;
- 10) подання роботи на рецензування фахівцю у даній галузі та отримання рецензії;
- 11) подання закінченої роботи завідувачу кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук щодо можливості допущення здобувача до захисту кваліфікаційної роботи;
- 12) підготовка презентації до попереднього захисту кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- 13) перевірка кваліфікаційної роботи на плагіат;
- 14) попередній захист кваліфікаційної роботи;
- 15) захист кваліфікаційної роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

Підготовку до написання кваліфікаційної роботи починають з вибору теми. Здобувачам вищої освіти надається право вибору теми кваліфікаційної роботи в межах орієнтовної тематики психологічних досліджень, запропонованої кафедрою психології та суспільно-гуманітарних наук, а також керуючись власними навчальними, професійними інтересами та потребами. Дублювання обраних здобувачами вищої освіти однієї академічної групи тем кваліфікаційних робіт не допускається. Здобувач може також запропонувати свою тему для кваліфікаційної роботи з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки та погодженням з науковим керівником.

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною і відповідати практичному досвіду автора, конкретизувати проблему дослідження, відображати його предмет. Вибір теми кваліфікаційної роботи обумовлюється суб'єктивними (практичний досвід автора, його наукова та професійна зацікавленість, здібності, власна компетентність) та об'єктивними (актуальність (ступінь важливості), новизна, перспективність) чинниками.

Список рекомендованих тем кваліфікаційних робіт (Додаток А) формується з урахуванням актуальності наукових досліджень в певній сфері психологічного пізнання, практичним запитом суспільства, на основі договорів-замовлень підприємств та організацій всіх форм власності, наукових інтересів та здобутків викладачів кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук.

Пропозиції щодо вибору теми здобувач спочатку обговорює з потенційним науковим керівником від кафедри, після чого подає на ім'я завідувача кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук заяву (Додаток Б) про затвердження теми кваліфікаційної роботи та призначення наукового керівника. Потенційний науковий керівник кваліфікаційної роботи погоджується на керівництво роботою шляхом накладання візи на заяві. На основі розгляду поданих заяв та пропозицій потенційних наукових керівників кафедра ухвалює рішення та готує проєкт відповідного наказу. Визначення тем кваліфікаційних робіт та призначення наукових керівників затверджується наказом Президента Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая». У наказі теми кваліфікаційних робіт обов'язково наводяться українською та англійською мовами. Усі подальші зміни, у разі необхідності, аргументуються письмово (заява здобувача), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни у наказі за службовим поданням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (витяг з протоколу засідання кафедри).

Процедура обрання та узгодження тем кваліфікаційних робіт й наукових керівників для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється, зазвичай, на початку останнього навчального року та закінчується у листопаді поточного року.

Після затвердження наказом теми кваліфікаційної роботи науковий керівник та здобувач оформлюють завдання на кваліфікаційну роботу (Додаток В). У завданні зазначаються відомості про здобувача, тему кваліфікаційної роботи, термін здачі закінченої роботи, її зміст, календарний план виконання. Завдання підписують науковий керівник і здобувач, затверджує завідувач кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук. При

оформленні кваліфікаційної роботи лист завдання потрібно розмістити після титульного аркуша.

Про випадки порушення здобувачем календарного плану виконання кваліфікаційної роботи науковий керівник інформує завідувача кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук. У разі грубого систематичного порушення графіку виконання за рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук здобувач може бути недопущений до її захисту.

На період виконання кваліфікаційних робіт на кафедрі складається графік консультацій наукових керівників для систематичної співпраці із здобувачем над кваліфікаційною роботою.

Систематичні консультації допомагають здобувачу у виборі методів дослідження, контролі дотримання вимог до оформлення роботи. Дотримання рекомендацій наукового керівника сприяють своєчасному виконанню кваліфікаційної роботи та є запорукою її успішного захисту.

Здобувач зобов'язаний подавати кваліфікаційну роботу науковому керівнику на перевірку частинами у відповідності до затвердженого календарного плану, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену кваліфікаційну роботу на рецензування.

При позитивному відгуку наукового керівника та успішному проходженню перевірки на плагіат кваліфікаційна робота допускається до попереднього захисту на кафедрі психології та суспільно-гуманітарних наук.

З метою організації попереднього захисту кваліфікаційних робіт на кафедрі створюється комісія у складі не менше трьох осіб.

Кваліфікаційні роботи, що подано на кафедру із порушенням встановлених термінів роботи комісії попереднього захисту, до розгляду не приймаються без дозволу завідувача кафедри.

Процедура перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат та її попереднього захисту подана у розділі 5.

Порядок захисту та критерії оцінювання кваліфікаційної роботи наведені у розділі 6.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи має бути в межах 45-55 сторінок визначеного формату.

Кваліфікаційна робота повинна мати таку структуру:

- титульний аркуш (приклад оформлення наведений у додатку Г);
- завдання на виконання кваліфікаційної роботи;
- анотація;

- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- вступ;
- **основна частина**
 - ✓ перший розділ – теоретичний (орієнтовано 20-25% від обсягу роботи);
 - ✓ другий розділ – діагностично-аналітичний (орієнтовано 45-50% від обсягу роботи);
 - ✓ третій розділ – проєктно-рекомендаційний (орієнтовано 25-35% від обсягу роботи);
- висновки та пропозиції (обсяг – 3-4 сторінки);
- список використаних джерел;
- додатки та ілюстративні матеріали - за наявністю.

У завданні визначається мета, предмет та об'єкт дослідження, орієнтований зміст роботи, надається календарний план виконання роботи. Завдання затверджується завідувачем кафедри. Приклад оформлення завдання наведений у додатку В.

Анотація. Для ознайомлення зі змістом та результатами кваліфікаційної роботи на початку роботи наводиться анотація двома мовами : українською та англійською (приклад оформлення наведений у додатку Д). В ній зазначається прізвище та ініціали здобувача вищої освіти, назва кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати дослідження. Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у кваліфікаційній роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів: 5-7. Анотація розміщується на окремому аркуші разом із ключовими словами та передуює змісту.

Зміст кваліфікаційної роботи визначається її темою і відображається у календарному плані. Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел, тощо (зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи наведений у додатку Е). Зміст роботи складається на основі підбраної здобувачем разом із науковим керівником літературних джерел (книги, наукові журнали, автореферати дисертацій, статті, тощо).

У випадку, коли в змісті кваліфікаційної роботи використовується понад п'ять умовних позначень (аббревіатур, символів, скорочень, які не є загальноприйнятими), то це виноситься на окремий аркуш у вигляді переліку умовних скорочень. Його розміщують перед вступом.

У вступі розкривається сутність і стан наукової проблеми (завдання), її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Загальна характеристика роботи подається у послідовності, що викладена нижче.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Висвітлення актуальності повинно бути небагатослівним.

Мета і завдання дослідження. Спочатку формулюються мета роботи, а за нею викладаються завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета роботи – це те, заради чого проводиться дане дослідження, пишеться робота, вона повинна бути тісно пов'язана з назвою роботи. Правильне визначення мети надає змогу виокремити власний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань. Формулювати мету можна, починаючи словами: “Вивчення...”, “Визначення...”, “З’ясування...”, “Встановлення...”, тощо. Завдання повинні конкретизувати мету роботи; їх визначення пов'язане з назвами основних розділів.

Відповідно до мети формулюються завдання дослідження.

Завдання дослідження – це алгоритм безпосередньої загальної моделі дослідження, зумовлений логікою етапів конкретного наукового пошуку.

Відповідно, завдання можуть бути зорієнтовані на те щоб:

- вирішити певні теоретичні питання загальної програми дослідження (виявити сутність окремих понять, явищ, процесів, визначити параметри та рівні функціонування, принципів інтерпретації тощо);
- виявити найсуттєвіші ознаки та внутрішню структуру об'єкту і предмету дослідження;
- виокремити та схарактеризувати нові аспекти та сучасні рішення даної наукової проблеми;
- обґрунтувати, виявити системи конкретних засобів, необхідних для розв'язання наукової проблеми та організації експериментальної частини дослідження;
- розробити можливі рекомендації щодо перспективи практичного використання результатів дослідження.

Об'єкт дослідження – це обрані для вивчення процес або явище, що породжують проблемну ситуацію. Предмет дослідження міститься в межах

об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи.

Методи дослідження. Викладається перелік усіх використаних у дослідженні методів. Усі дослідницькі методи можна розділити на: теоретичні методи та методи збору емпіричної інформації (спостереження, експеримент, опитування, аналіз продуктів діяльності тощо). Від цих двох груп наукових методів слід відрізняти методи обробки наукових даних (якісні і кількісні, серед останніх – спеціальні методи математичної статистики).

Організація дослідження. Стисло викладають зміст і терміни основних етапів роботи, наводиться характеристика досліджуваної вибірки (при проведенні емпіричного дослідження).

Обсяг вступу не повинен перевищувати трьох сторінок комп'ютерного тексту.

У першому розділі кваліфікаційної роботи викладається огляд літератури. У ньому слід стисло окреслити основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою і визначити невирішені чи недостатньо вирішені питання. Саме ці питання (чи їх частина) і мають бути відправною точкою для проведення власного дослідження.

У процесі роботи над кваліфікаційною роботою підбираються та вивчаються першоджерела, складається бібліографія. Дієву допомогу здобувачам вищої освіти у цьому надає науковий керівник. Самостійний пошук літературних джерел здійснюється за допомогою бібліотечних каталогів (систематичного, алфавітного), реферативних журналів, бібліографічних довідників. Потрібно приділити увагу сучасним закордонним розробкам з даної теми. Кількість та якість відібраних наукових джерел повинна задовольняти вимогу всебічного та повного розкриття теми. Спочатку потрібно ознайомитися з основною літературою (підручниками, монографіями, теоретичними статтями), а далі – прикладною (статтями про конкретні дослідження).

У роботі не потрібно прийнято подавати проблему від першої особи в таких виразах, як «я вважаю...», «я доходжу висновку...», тощо. Такі форми краще виражати в безособовій формі, наприклад : «вважається, що...», «аналіз діагностичних даних дозволяє зробити висновок..», «можна припустити, що..» і так далі.

В кінці розділу потрібно виокремити головне, зробити узагальнення і виокремити висновки під назвою «*Висновки до 1 розділу*» щодо теоретичних аспектів теми дослідження.

Приклад оформлення основної частини кваліфікаційної роботи наведений у додатку Ж.

У другому розділі докладно викладаються та обґрунтовуються всі використані в роботі дослідницькі методи, послідовність та зміст всіх етапів проведеного дослідження. Подається детальний опис досліджуваної групи чи вибірки (в т.ч. її репрезентативності), методик дослідження та окремих методів, які застосовувалися у процесі роботи, описуються етапи експерименту та їхня послідовність.

Подається опис вибірки досліджуваних. За умови групового дослідження кількість досліджуваних має становити не менше 20-ти осіб, за умови індивідуального – 7-10 осіб. За неможливості зібрати належний обсяг даних питання про зменшення групи досліджуваних вирішується на засіданні кафедри. Опис групи досліджуваних висвітлює головні їх характеристики (стать, вік, освіта, соціальний стан, стан здоров'я та інші, важливі для виокремлення саме такої групи параметри). Осіб, які брали участь у дослідженні, називають «досліджувані».

Методики, які використані у дослідженні мають бути стандартизованими, надійними та валідними. Якщо методика стандартизована й часто використовується в науковому обігу, не потрібно робити її детальний опис у цьому розділі, достатньо обмежитись посиланням на автора методики і джерело. Якщо методика маловідома (наприклад розроблена здобувачем анкети), потрібно викласти її докладніше.

У цьому ж розділі докладно викладаються та аналізуються всі результати проведених досліджень із оцінкою повноти вирішення поставлених завдань. Значно підвищує науковий рівень роботи зіставлення результатів власних досліджень автора з результатами, що були отримані іншими дослідниками.

В кінці розділу потрібно виокремити головне, зробити узагальнення і виокремити висновки під назвою *«Висновки до 2 розділу»* щодо експериментальної частини дослідження.

Третій розділ носить рекомендаційний характер та містить обґрунтовані пропозиції здобувача щодо досягнення мети кваліфікаційної роботи. Характер і зміст заходів, що пропонується для удосконалення предмета дослідження повинні базуватися на теоретичних положеннях, методичних підходах, інструментарію, що викладені у першому розділі та на аналізі результатів психодіагностичного обстеження досліджуваної вибірки респондентів, з урахуванням виявлених відхилень, проблем, тощо.

За необхідності обґрунтовується програма формування (корекції, розвитку) певних психічних явищ, її характеристики, принципи, методи і

прийоми; аналізується результативність запропонованої програми. Точність і вірогідність отриманих результатів мають бути підтверджені методами математичної статистики, які обирають згідно з метою, завданнями і специфікою дослідження.

Значно підсилює якість кваліфікаційної роботи використання методів статистичної обробки емпіричних даних. Якщо неможливо застосувати засоби статистики, виконують змістовний аналіз даних.

В кінці розділу потрібно виокремити головне, зробити узагальнення і виокремити висновки під назвою «*Висновки до 3 розділу*».

Висновки та пропозиції до всієї кваліфікаційної роботи наводяться в окремому розділі кваліфікаційної роботи. У висновках викладаються найбільш вагомі наукові та практичні результати, що були одержані в кваліфікаційній роботі (обсяг – 3-4 сторінки). Висновки повинні інформувати про досягнення мети дослідження й виконання конкретних поставлених завдань. Доцільно висловити власне бачення подальших перспектив дослідження проблеми.

Пропозиції та рекомендації щодо практичного використання висновків у вирішенні конкретного завдання в певних умовах повинні бути перспективними, враховувати не тільки існуючі умови, а й зміни, що повинні статися найближчим часом.

Важливо! Загальні висновки не повинні повторювати (дублювати) висновки до кожного розділу.

Зразок оформлення висновків до кваліфікаційної роботи наведено у додатку К.

Список використаних джерел включає в себе всю літературу, на яку є посилання в тексті роботи, а також ті найважливіші літературні джерела, які були так чи інакше використані, хоча і не приведені в посиланнях. Бажано використовувати джерела, видані за останні 3-5 років. Список використаних джерел можна розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або в порядку появи посилань у тексті. Він складається відповідно до чинних стандартів. Список використаних джерел повинен містити не менше 30 позицій. До списку використаних джерел, оформленого з урахуванням ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», слід обов'язково включати новітні видання праць українських і зарубіжних дослідників, у тому числі електронні носії та інтернет-джерела.

Важливо! Забороняється використання джерел, опублікованих у російській федерації.

Приклади оформлення бібліографічного опису списку використаних у кваліфікаційній роботі джерел наведено у додатку Л.

Додатки. У додатки за необхідності включається допоміжний матеріал: таблиці допоміжних цифрових даних; інструкції до методик; тексти опитувальників; стимульний психодіагностичний матеріал; аналіз продуктів діяльності досліджуваних; допоміжні ілюстрації.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини у порядку розміщення посилань у тексті роботи. Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках роботи, кожен такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера української абетки, що позначає додаток (наприклад, Додаток А), за винятком літер Г, Є, Ж, І, Ї, И, Й, О, Ч.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оформлення кваліфікаційної роботи повинно відповідати загальним вимогам, що висуваються до такого роду робіт згідно ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

Невідповідність в оформленні кваліфікаційної роботи державним стандартам і встановленим вимогам може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи, а у випадку значних відхилень – робота може бути недопущена до захисту. Тому технічному оформленню рекомендується приділяти особливу увагу.

Кваліфікаційну роботу друкують на принтері на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 X 297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали (29-30 рядків на сторінці), із використанням шрифту текстового редактору Times New Roman, висота шрифту 14. Поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє і нижнє – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – всюди однакова.

Вимоги до шрифту для титульного аркуша – розмір шрифту 14 і 16. Положення всіх абзаців з назвами – по центру. Для абзаців, що містять інформацію про наукового керівника і виконавця (здобувача) – вирівнювання по ширині (Додаток Г).

Мова кваліфікаційної роботи – українська, стиль – науковий, чіткий без орфографічних помилок.

Важливо! Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел неприпустиме.

Кваліфікаційна робота повинна бути відредагована, тобто стилістично грамотна, без зловживань науковими термінами, які транслітеровано з іноземних мови. Не допускається наведення цитат, запозичених із статей, монографій, підручників, мережі Інтернет без вказівки посилань на відповідні джерела.

Заголовки структурних частин роботи «АНОТАЦІЯ», «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами по центру. Заголовки підрозділів та пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2-3 інтервалам.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (малюнків), таблиць, формул подається арабськими цифрами без знаку №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять.

Другою сторінкою кваліфікаційної роботи є завдання на кваліфікаційну роботу (додаток В), яке також входить до загальної нумерації сторінок та **не нумерується**.

Анотація кваліфікаційної роботи, яка розміщується на третій та четвертій сторінках українською та англійською мовами вже нумерується і на наступних сторінках – номер проставляють у правому нижньому куті сторінки, без крапки в кінці.

Зміст розміщують після анотації.

Такі структурні частини кваліфікаційної роботи як «АНОТАЦІЯ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумеруються як розділи, тобто не мають порядкового номера.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «1.1.» (перший підрозділ першого розділу), «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок (назву) підрозділу.

Ілюстрації (схеми, графіки, рисунки) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» (курсивом) із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад:

«Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж, табл. 1.2». Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею (на наступному рядку після слова «Таблиця») та друкують жирним шрифтом по центру. У таблицях обов'язково потрібно позначити одиниці виміру показників. Чисельні показники в таблицях повинні мати однакову кількість десяткових знаків. У випадку відсутності даних окремих клітинах таблиці потрібно поставити або прочерк або символ «х» (якщо даних немає). На всі таблиці і рисунки мають бути посилання в тексті, які складаються зі слів «табл.» чи «рис.» із зазначенням її номера.

Приклад оформлення ілюстрацій і таблиць наведений у додатку М.

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких наводять довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова “Примітки” ставлять двокрапку та подають нумерований список приміток, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і наводять у вигляді “Примітка. Текст примітки”.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з

першої великої по центру сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, наприклад: додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток А. Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. А. 2 – другий рисунок додатка А; таблиця (Б. 1) – перша таблиця додатка Б.

Посилання на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1 - 7]...», чи «... на думку різних авторів [2, 6, 9, 21, 34]...». Коли необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках та вказувати відповідні сторінки, або частину роботи. При цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Приклад: Цитата в тексті: «... діяльність людини – свідомо активність, яка виявляється в системі дій, спрямованих на досягнення поставленої мети [21, с. 342]».

Відповідний опис у переліку посилань:

21. Максименко С. Д. Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Загальні вимоги до цитування такі: а) текст цитати починається і закінчується лапками; б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та перекручень думок автора, пропусків слів, речень, абзаців; в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело; г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами) слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків до кваліфікаційної роботи. Список використаних джерел можна розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або в порядку появи посилань у тексті. Він складається відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Список використаних джерел повинен містити не менше 30 найменувань.

Приклади оформлення списку використаних джерел наведено у додатку Л.

5. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОРЯДОК ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Проміжною формою контролю підготовки кваліфікаційної роботи є її попередній захист. Попередній захист проводиться за умови успішного проходження перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат науково-методичним відділом університету відповідно до локального [Порядку перевірки наукових та академічних текстів на плагіат](#).

Кваліфікаційні роботи для перевірки на виявлення збігів/ідентичності/схожості/запозичень текстів, повинні бути представлені у форматі *.pdf з можливістю пошуку по тексту та/або *.doc, *.docx.

Текст остаточного варіанту кваліфікаційної роботи в електронному вигляді разом із згодою на перевірку (Додаток Н) подається здобувачем освіти науковому керівнику за сім робочих днів до попереднього захисту.

Керівник не пізніше, ніж за п'ять робочих днів до попереднього захисту відправляє роботу для перевірки відповідальній особі від ЗВО «МНТУ» електронною поштою, а згоду від здобувача освіти залишає на кафедрі.

Кваліфікаційна робота перевіряється науково-методичним відділом ЗВО «МНТУ» на плагіат за допомогою офіційно обраного програмно-технічного комплексу. Критерії визначення рівня схожості тексту кваліфікаційної роботи з зовнішніми джерелами подані у таблиці.

Таблиця 5.1

Умови допуску кваліфікаційних робіт до попереднього захисту

Шкала оцінювання у залежності від показника подібності			
Високий	Задовільний	Допустимий	Недопустимий
рівень схожості менше 30 %	рівень схожості від 30 до 50%	рівень схожості від 50 до 70%	рівень схожості понад 70%
Рекомендовані дії			
Текст вважається унікальним. Робота допускається до захисту без застережень щодо унікальності.	Наявні окремі ознаки запозичень. Слід перевірити наявність посилань на першоджерела для цитованих фрагментів тексту.	Наявні ознаки запозичень. Рішення про допуск роботи до захисту або доопрацювання приймає кафедра.	Наявні істотні ознаки запозичень. Робота до розгляду не приймається.

До попереднього захисту не допускаються кваліфікаційні роботи, у яких показник схожості та запозичень недопустимий. У такому випадку здобувач освіти може переробити роботу та надати її на повторну перевірку за власний кошт.

Після завершення перевірки кваліфікаційної роботи на виявлення збігів/ідентичності/схожості/запозичень здобувач отримує від наукового керівника письмовий відгук про якість виконання кваліфікаційної роботи у строки, визначені календарним планом-графіком, до призначеної дати офіційного її захисту на засіданні екзаменаційної комісії, але **не пізніше ніж за 5 робочих днів до засідання екзаменаційної комісії**.

У письмовому відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу фіксуються позитивні результати проведеного дослідження, зазначаються актуальність вибраної теми, ступінь її розробки, оцінюється теоретико-методологічна база роботи, логіка і повнота розгляду предмета дослідження, слушність зроблених висновків і практичних рекомендацій, зазначаються також слабкі місця роботи, її недоліки, робиться загальний висновок та надаються рекомендації щодо оцінювання роботи.

Подана до попереднього захисту кваліфікаційна робота повинна мати зовнішню рецензію від фахівця в галузі психології. З цією метою здобувач вищої освіти має надати готову роботу зовнішньому рецензенту. У зовнішній рецензії на кваліфікаційну роботу також зазначаються науковий доробок автора, позитивні результати і недоліки, практична цінність висновків, пропонується оцінка роботи.

У випадках, коли кваліфікаційна робота містить висновки і рекомендації з високою практичною значущістю, об'єкти практики, установи, організації можуть надавати довідку про практичне використання окремих результатів кваліфікаційної роботи. Таке свідчення впровадження результатів проведеного дослідження може позитивно вплинути на загальну оцінку роботи, високо характеризує творчий потенціал дослідника (оформлюється у вигляді довідки про впровадження).

З метою підвищення ефективності процесу підготовки до захисту кваліфікаційних робіт у середовищі Google Workspace for Education створюється відповідний клас, до якого завантажуються методичні вказівки до виконання та захисту кваліфікаційної роботи.

Здобувач освіти у відповідності із затвердженим графіком та оформлення всіх структурних елементів кваліфікаційної роботи завантажує у Classroom до розділу «Попередній захист» такі матеріали:

- кваліфікаційну роботу у форматі Google документа або MS Word;
- відгук наукового керівника на роботу (додаток П);

- зовнішню рецензію (додаток Р);
- довідки про впровадження (за наявності);
- копію статті або тез, опублікованих за результатами наукового заходу;
- презентацію кваліфікаційної роботи.

При підготовці до попереднього захисту кваліфікаційної роботи здобувач повинен узгодити із науковим керівником:

- стислу доповідь до кваліфікаційної роботи (7-8 хвилин), яка має відображати актуальність теми, мету і завдання роботи, основні результати, рекомендації та висновки;

- наочний матеріал та презентації, які послідовно ілюструють доповідь здобувача і забезпечують повноту висвітлення всіх положень, здійснених в роботі.

Відгук та рецензія на кваліфікаційну роботу може бути завантажена у двох можливих виглядах:

- сканована копія паперового варіанту з оригінальним підписом наукового керівника (рецензента);
- електронна форма із накладеним кваліфікованим електронним підписом (КЕП).

На попередньому захисті кваліфікаційної роботи комісія, що складається з викладачів кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук:

- перевіряє відповідність кваліфікаційної роботи діючим вимогам за змістом та оформленням;

- перевіряє якість ілюстративного матеріалу для захисту кваліфікаційної роботи;

- перевіряє наявність відгуку наукового керівника та зовнішньої рецензії;

- робить висновок про можливість допуску роботи до захисту.

До розгляду на попередньому захисті не допускається кваліфікаційна робота:

- подана науковому керівникові на перевірку з порушенням строків, встановлених завданням;

- написана на тему, яка не затверджена наказом по університету;

- має високий відсоток збігів/ ідентичності/ схожості/ запозичень, що підтверджено звітом подібності (довідка від науково-методичного відділу університету);

- структура якої не відповідає зазначеним вимогам;

- оформлена із порушеннями до вимог відповідних стандартів.

Кваліфікаційні роботи, які успішно пройшли попередній захист, отримали позитивні відгук та рецензію виносяться на розгляд кафедри, яка

приймає рішення про допуск їх до захисту. На основі рішення кафедри, завідувач готує подання голові екзаменаційної комісії на кожного здобувача для захисту кваліфікаційної роботи. Подання про допуск до захисту кваліфікаційних робіт завантажуються секретарем екзаменаційної комісії до розділу «Супутні документи для захисту» відповідного Classroom.

6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали всі вимоги освітньо-професійної програми, не мають академічної та/або фінансової заборгованості.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відкрито і гласно.

До проведення публічного захисту кваліфікаційних робіт секретар екзаменаційної комісії завантажує до Classroom такі документи:

- Наказ про затвердження тем кваліфікаційних робіт та призначення наукових керівників (до початку переддипломної практики);
- Наказ про затвердження персонального складу екзаменаційної комісії (не пізніше ніж за два тижні до встановленої дати захисту);
- Наказ про допуск здобувачів освіти до атестації (не пізніше ніж за один тиждень до встановленої дати захисту).

Після попереднього захисту та остаточного доопрацювання кваліфікаційна робота має бути підписана здобувачем освіти КЕП. У відповідності із визначеним графіком до розділу «Захист кваліфікаційної роботи» Classroom мають бути завантажені такі матеріали:

- остаточний варіант кваліфікаційної роботи у форматі MS Word;
- остаточний варіант кваліфікаційної роботи у форматі MS Word з накладеним КЕП;
- відгук наукового керівника на роботу;
- рецензія;
- презентація кваліфікаційної роботи.

У разі відсутності можливості накладання КЕП, здобувач освіти має не пізніше ніж за два робочих дні до захисту подати на кафедру кваліфікаційну роботу у паперовому форматі із власноручним підписом.

Захист кваліфікаційних робіт відбувається за розкладом у визначеному приміщенні, обладнаному засобами візуалізації, або віддалено у форматі відеоконференції з обов'язковим підключенням відеокамер здобувачів освіти

та членів екзаменаційної комісії, а також з обов'язковим записом процедури захисту.

Здобувачу надається слово для захисту кваліфікаційної роботи. Виступ здобувача має бути лаконічним та аргументованим. Здобувач вищої освіти має лаконічно і переконливо донести членам екзаменаційної комісії суть проведеного дослідження, аргументувати основні висновки, показати їх практичну значимість. При цьому для більшої наочності доцільно користуватися таблицями, графіками і діаграмами, заздалегідь підготовленими у вигляді презентації.

Під час захисту кваліфікаційної роботи члени екзаменаційної комісії можуть задавати здобувачеві запитання щодо змісту та основних результатів роботи. Відповіді мають відповідати суті питання, бути конкретними, аргументованими та короткими.

Після завершення процедури захисту кваліфікаційних робіт визначеної групи здобувачів на закритому засіданні екзаменаційна комісія обговорює результати та виставляє оцінки. Секретар екзаменаційної комісії виставляє оцінки в Classroom, готує відповідні протоколи та завантажує їх у розділ «Супутні документи для захисту».

Успішно захищені кваліфікаційні роботи разом із відгуком та рецензією секретар екзаменаційної комісії надсилає електронною поштою директору бібліотеки для розміщення у цифровому депозитарії. Якщо на кваліфікаційну роботу у електронному форматі не накладено КЕП здобувача, то до бібліотеки додатково передається паперовий варіант кваліфікаційної роботи.

Оцінювання кваліфікаційної роботи є комплексним і складається з оцінки змістовної частини роботи, захисту здобувачем вищої освіти основних положень роботи перед екзаменаційною комісією та оформлення роботи. Оцінюючи кваліфікаційну роботу, екзаменаційна комісія враховує низку важливих критеріїв:

- актуальність теми та відповідність викладеного в роботі матеріалу темі дослідження;
- теоретичний, методичний рівні роботи в цілому та її практичне значення;
- вміння ґрунтовно дослідити практичні ситуації, зробити всебічний аналіз недоліків на конкретних прикладах, уникаючи висновків і пропозицій загального характеру;
- вміння стисло, логічно та аргументовано викладати зміст і результати дослідження, застосовуючи сучасну термінологію, уникати загальних слів, мовних штамів, стилістичних і граматичних помилок, бездоказових тверджень, повторень, дослівного переписування літературних

джерел, невиправданого збільшення обсягу роботи за рахунок другорядних матеріалів;

- використання чинних нормативно-правових документів, новітніх наукових публікацій;
- наявність творчих здобутків у вигляді рекомендацій, пропозицій;
- загальне оформлення роботи (відповідність вимогам щодо оформлення, обсягу роботи, акуратності, грамотності тощо);
- володіння культурою мови під час захисту.

Оцінюючи доповідь здобувача вищої освіти, насамперед звертається увага на те, наскільки вільно і впевнено володіє доповідач матеріалом своєї роботи, сучасною термінологією, чи може він доповісти без допомоги тексту доповіді. Важливо, щоб доповідач міг пояснювати матеріали таблиць, графіків, рисунків, схем впевнено і невимушено.

Екзаменаційна комісія здійснює підсумкове оцінювання кваліфікаційної за внутрішньою 100-бальною шкалою.

Таблиця 6.1

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Об'єкт оцінювання	Рівень виконання та кількість балів		
	Повністю	Частково	Відсутність
<i>Обґрунтованість актуальності теми</i>	5	4 - 1	0
<i>Рівень відповідності викладеного в роботі матеріалу темі дослідження</i>	10	9 - 1	0
<i>Ступінь розкриття теоретичної частини роботи</i>	15	14-1	0
<i>Відповідність обраних методів дослідження завданням роботи</i>	10	9 - 1	
<i>Ступінь розкриття практичної частини роботи</i>	15	14-1	0
<i>Відповідність логічної побудови роботи поставленим завданням</i>	5	4 – 1	0
<i>Змістовність та аргументованість висновків</i>	10	9 – 1	0
<i>Відповідність оформлення роботи встановленим вимогам</i>	5	4 – 1	0
<i>Змістовність та повнота презентації</i>	5	4 – 1	0
<i>Змістовність, повнота та аргументованість виступу</i>	10	9 – 1	0
<i>Правильність та повнота відповідей на додаткові запитання</i>	10	9 – 1	0

Підсумкова оцінка визначається сумою балів за кожним об'єктом оцінювання роботи.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться в оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою у відповідності до затвердженої таблиці відповідності

Таблиця 6.2

Відповідність рейтингових оцінок за виконання кваліфікаційної роботи оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
0-59	F	Незадовільно

Якщо захист кваліфікаційної роботи не відбувся з поважних причин (зокрема, у зв'язку із хворобою здобувача) то, за умови подання здобувачем до екзаменаційної комісії відповідних документів, що пояснюють його відсутність, президент ЗВО «МНТУ» вирішує питання про допущення його до захисту у наступний період роботи екзаменаційної комісії.

Здобувач, який не захистив у затверджений строк кваліфікаційну роботу без поважних причин підлягає відрахуванню і має право на поновлення. У випадку, коли захист кваліфікаційної роботи визначається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач подавати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням чи він повинен підготувати кваліфікаційну роботу за новою темою.

Особу, яка була допущена до атестації, але відрахована за її результатами, може бути поновлено на навчання для здобуття вищої освіти за такою самою спеціальністю для однократного повторного проходження атестації. Строк, до якого здобувачі освіти можуть повторно пройти атестацію, визначається графіком освітнього процесу ЗВО «МНТУ».

У разі повторного неуспішного проходження атестації результати попереднього навчання здобувача освіти упродовж останніх двох семестрів скасовуються і особа може бути поновлена для повторного навчання за тим же

рівнем вищої освіти та за такою самою спеціальністю протягом не менше як двох семестрів відповідно до чинної на час поновлення освітньої програми.

7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ТА РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/>
3. Положення про академічну доброчесність. URL: https://istu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/Akaddobr_pdf_compressed.pdf
4. Положення про екзаменаційну комісію. URL: https://istu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Polozhennia_pro_ekzamenatsiinu_komisiiu.pdf
5. Положення про організацію освітнього процесу. URL: <https://istu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/Polozhennja-pro-OOP.pdf>
6. Положення про порядок розроблення навчальних планів. URL: https://istu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/pro_poriadok_rozroblennia_navchalnykh_planiv_pidhotovky_zdobuvachiv_.pdf
7. Порядок перевірки наукових та академічних текстів на плагіат. URL: https://istu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/Poriadok-perevirky-naukovykh-ta-akademichnykh-tekstiv-na-plahiat-_compressed.pdf
8. Радченко А.І. Методичні рекомендації щодо нового стандарту Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (ДСТУ 8302:2015) Київ, 2017. 18 с.
9. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 564) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/053-Psykholohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>
10. Цизман В. Вплив оздоровчо-рекреаційних занять на психоемоційний стан жінок другого зрілого віку: кваліфікаційна робота здобувачки вищої освіти другого (магістерського) рівня. 2021. 44с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Список рекомендованої тематики кваліфікаційних робіт

1. Дослідження ментального здоров'я в здобувачів освіти в умовах воєнного стану.
2. Особливості соціально-психологічної адаптації студентів перших курсів до умов навчання в коледжі.
3. Вплив комунікативних здібностей на самооцінку особистості.
4. Вплив управлінських навичок на досягнення професійних цілей особистості
5. Зниження рівня стресу в здобувачів освіти (або інший суб'єкт) засобами арт-терапії.
6. Вплив емоційного інтелекту на становлення майбутніх фахівців соціономічних професій.
7. Особливості самопрезентації психолога у роботі з військовим колективом.
8. Стратегії вирішення конфліктних ситуацій в колективі/групі в залежності від типу мислення особистості.
9. Вплив мас-медіа на пізнавальний розвиток студентської молоді.
10. Психологічний супровід педагогів, що працюють з дітьми з особливими освітніми потребами (база практики – інклюзивні центри).
11. Психологічна підтримка дітей з особливими освітніми потребами.
12. Підвищення мотивації до навчання серед учнів засобами ІКТ.
13. Соціально-психологічні чинники зниження мотивації до навчання серед учнівської та студентської молоді.
14. Особливості резильєнтності студентської молоді в умовах війни.
15. Особливості копінг-стратегій студентської молоді в умовах війни.
16. Емоційний інтелект як чинник адаптивності особистості під час війни.
17. Психологічна самодопомога як чинник адаптивності особистості періоду ранньої дорослості під час війни.
18. Соціально-психологічні чинники розвитку життєстійкості в умовах війни.
19. Розвиток емоційно-вольової сфери дітей молодшого шкільного віку.
20. Вплив освітнього середовища дошкільного закладу на розвиток винахідливості дітей.
21. Розвиток акмеологічної культури майбутніх психологів.
22. Профілактика суїцидальної поведінки підлітків.
23. Розвиток фрустраційної толерантності студентської молоді під час війни.
24. Психологічні чинники розвитку життєвих стратегій в юнацькому віці.
25. Соціально-психологічна готовність студентської молоді до батьківства.

26. Соціально-психологічні особливості формування потреби в любові та схваленні у дітей дошкільного віку.
27. Особливості емоційних порушень у молодших школярів та їх психокорекція.
28. Психологічні особливості прояву суїцидальних тенденцій у ранньому дорослому віці.
29. Психологічні особливості комунікативної компетентності у майбутніх педагогів та психологів з різною самооцінкою.
30. Особливості переживання самотності у підлітків із різним соціометричним статусом.
31. Зв'язок креативності з індивідуально-особистісними особливостями студентів.
32. Особливості соціально-психологічної адаптації молодших школярів різної статі до умов інклюзивної освіти.
33. Психологічні особливості розвитку лідерських якостей майбутніх психологів.
34. Співвідношення стилю керівництва і психологічного мікроклімату в трудовому колективі.
35. Особливості асертивності студентів майбутніх психологів.
36. Особливості прояву гендерної ідентичності студентів в конфліктній взаємодії.
37. Психологічні особливості емоційного вигорання батьків дітей з комплексними порушеннями розвитку.
38. Емоційний інтелект як чинник конфліктостійкості педагогічних працівників.
39. Особливості професійного вигорання соціальних працівників у залежності від застосування копінг-стратегій.
40. Особливості мотивації до самореалізації учнів старших класів і студентської молоді.
41. Особливості професійного вигорання вихователів закладів дошкільної освіти у залежності від досвіду роботи.
42. Особливості навчально-професійної мотивації студентів із різним показником саморегуляції.
43. Особливості комунікативної діяльності підлітків у віртуальному просторі.
44. Психологічні чинники кіберзалежності особистості.
45. Особливості соціально-психологічного супроводу дітей в системі раннього втручання.
46. Неформальна освіта як чинник внутрішньої мотивації майбутнього фахівця.
47. Вплив психологічної освіти на формуванні емоційної стійкості сучасного викладача.

- 48. Психологічний супровід переселенців в умовах іншомовного соціального середовища.
- 49. Вплив соціально-економічного середовища на адаптацію вимушених переселенців.
- 50. Особливості травматичного досвіду осіб, які перебували в окупації.
- 51. Психологічна корекція аутоагресивної поведінки підлітків в умовах ліцею.
- 52. Особливості розвитку стресостійкості у працівників екстрених служб.

Зразок заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри психології та
суспільно-гуманітарних наук
Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»
д.пс.н., Ксенії АНДРОСОВИЧ

здобувача групи _____
ОПП «Психологія» першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

(ім'я та прізвище)

ЗАЯВА

Прошу затвердити мені тему кваліфікаційної роботи

(дата)

(підпис здобувача)

Завідувач кафедри психології
та суспільно-гуманітарних наук

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Науковий керівник

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Зразок оформлення індивідуального завдання

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»**

**Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук
Спеціальність: 053 Психологія**

«Затверджую»

**Завідувач кафедри психології та
суспільно-гуманітарних наук**

«__» _____ 202__ р.

**Завдання
на кваліфікаційну роботу здобувачеві
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

(прізвище, ім'я по-батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи:

затверджена наказом по університету №__ від __» _____ 202__ р.

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи «__» _____ 202__ р.

3. Вихідні дані до роботи

4. План кваліфікаційної роботи (перелік питань, за кожним розділом)

5. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, що їх стосуються

Розділ	Консультант (ПІБ)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Календарний план виконання кваліфікаційної роботи

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строки виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично

7. Дата видачі завдання «__» _____ 202__ р.

Науковий керівник
кваліфікаційної роботи

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Завдання прийняв до виконання

Здобувач (ка)

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»**

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ УСПІШНОСТІ
ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ
ПСИХОЛОГІВ»**

Здобувача (ки) групи _____
спеціальності 053 «Психологія»

_____ Андрущенко Іван
(підпис)

Науковий керівник
канд.психол.наук

_____ (ПІБ)
(підпис)

Зразок оформлення АНОТАЦІЇ**АНОТАЦІЯ**

Іванов І.І. Тема: «Вплив емоційно-вольової стійкості особистості на поведінку у надзвичайних ситуаціях»

У кваліфікаційній роботі досліджено сутність поняття «емоційно-вольова сфера», розглянуто вікові аспекти психологічних особливостей розвитку емоційно-вольової стійкості особистості, проаналізовано порівняльний аналіз профілів середньостатистичного респондента й осіб із середніми рівнями прояву тривожності і нейротизму юнацької молоді у воєнний час.

Кваліфікаційна робота викладена на 53 сторінках, містить 12 таблиць, 3 рисунки, список літератури із 40 джерел.

Ключові слова: особистість, емоції, почуття, воля, емоційно-вольова стійкість, надзвичайна ситуація.

SUMMARY

Ivanov I.I. Theme: 'Influence of emotional and volitional stability of a personality on behaviour in emergency situations'

The qualification work explores the essence of the concept of 'emotional and volitional sphere', considers the age aspects of the psychological characteristics of the development of emotional and volitional stability of the individual, analyses the comparative analysis of the profiles of an average respondent and persons with average levels of anxiety and neuroticism of young people in wartime.

The qualification work is presented on 53 pages, contains 12 tables, 3 figures, and a list of references from 40 sources.

Keywords: personality, emotions, feelings, will, emotional and volitional stability, emergency situation.

Зразок оформлення ЗМІСТУ кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ АТИТЮДІВ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ	7
1.1. Теоретичний аналіз проблеми становлення професійних атитюдів у студентів-психологів у сучасних психологічних дослідженнях	7
1.2. Характеристика професійного становлення особистості в студентському віці	15
1.3. Характеристика умов та чинників формування професійних атитюдів	20
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	28
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ АТИТЮДІВ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ	30
2.1. Психодіагностика як наука та практична галузь знань	30
2.2. Організація та хід дослідження	41
2.3. Обґрунтування та опис методик дослідження професійно-рольових установок у студентів-психологів	43
2.4. Психологічний та статистичний аналіз результатів констатуючого експерименту	52
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	56
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ З КОРЕКЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ АТИТЮДІВ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ	57
3.1. Методологічні засади психокорекційної процедури	57
3.2. Програма психокорекційних заходів щодо становлення професійних атитюдів студентів-психологів	64
3.3. Аналіз результатів формуючого експерименту та оцінка ефективності корекційних заходів	70
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	76
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	81
ДОДАТКИ	

Зразок оформлення основної частини кваліфікаційної роботи

на тему «Психологічні особливості становлення професійних атитюдів у студентів-психологів»

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ АТИТЮДІВ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

1.1. Теоретичний аналіз проблеми становлення професійних атитюдів у студентів-психологів у сучасних вітчизняних та західних психологічних дослідженнях

Студентський вік – це особливий період життя людини. Заслуга самої постановки проблеми студентства як особливої соціально-психологічної і вікової категорії належить психологічній школі Б. Г. Ананьєва. У дослідженнях Б. Г. Ананьєва, Н. В. Кузьміної, Ю. Н. Кулюткина, А. А. Реана, Е. І. Степанової, а також у роботах П. А. Просецького, Е. М. Никіреєва, В. А. Сластеніна, В. А. Якуніна та інших. Одними з найважливіших компонентів професійної діяльності є мотиваційний комплекс особистості: мотивація учбової і професійної діяльності, мотивація успіху і страх невдачі, чинники привабливості професії для здобувачів освіти, що навчаються в класичному університеті. Своєчасне виявлення професійних мотивів, інтересів і схильностей є важливим прогностичним чинником задоволеності професією в майбутньому [25, с.120].

На даний час розвиток психологічної науки і практики в Україні спрямований на підвищення якості професійної діяльності психологів.

Зразок оформлення ВИСНОВКІВ до кваліфікаційної роботи ВИСНОВКИ

Проведене нами дослідження дозволяє зробити наступні висновки відповідно до поставлених завдань.

1. Здійснено теоретичний аналіз літератури з проблематики дослідження. Так, на сучасному етапі розвитку суспільства предметні межі оздоровчої рекреації незмірно розширюються, вона наповнюється новим змістом, збагачується новими функціями і розглядається як багатомірний феномен, як сфери об'єктивної реальності, процес, спосіб і результат перетворення природно-заданої й соціальної сутності людини.

Фундаментальні та прикладні дослідження вказують, що базовими в рекреалогічних концепціях були категорії «дозвілля» та «вільний час» і були пов'язані з терміном «відпочинок».

Встановлено, що оздоровчо-рекреаційні заняття допомагають особам другого зрілого віку раціонально використовувати вільний час, боротися з негативними наслідками неправильного способу життя, розширює і збільшує функціональні можливості організму, допомагає боротися з несприятливими умовами праці

2. Проведено анкетування та виявлено особливості психо-емоційного стану жінок другого зрілого віку працівників бібліотечної сфери.

Так, результати за методикою «САН» показали, що більше половини респондентів (20 осіб, 54,05%) мали високий показник за шкалою «самопочуття» (5,5 балів); 15 респондентів (40,54%) мали середній рівень самопочуття (4,4 бали). Тобто респонденти на момент опитування почували себе добре, були працездатні, повні сил та енергії, відчували себе бадьорими, витривалими, свіжими, добре відпочившими.

За Анкетою «Уподобань оздоровчо-рекреаційних послуг, організації здорового способу життя» оцінку психо-емоційного стану бібліотекарів можна вважати задовільною. Разом із тим, якісний аналіз даних свідчить про те, що на стан здоров'я респондентів негативно впливають певні звички: звичка постійно знецінювати свої досягнення (7 респондентів, 18,92%), звичка працювати під час обідньої перерви (5 респондентів, 13,81%).

Більшість респондентів відчувають фізичну (31 особа, 83,78%) та психоемоційну (22 особи, 59,46%) втому протягом робочого дня; значна частина опитаних (20 осіб, 54,05%) не зосереджуються на можливих способах відновлення; більше половини опитаних (56,75%) мають дефіцит знань з таких понять як: «рекреація», «рекреаційні функції», «університет третього віку» тощо.

3. Аналіз способу життя, а також результатів анкетування жінок другого зрілого віку дав можливість розробити програму оздоровчо-рекреаційних занять саме для працівників бібліотечної сфери. У програму включено класичні та інноваційні оздоровчі технології. Програма має чотири основних напрями занять, які спрямовані на покращення психофізіологічного та емоційного станів, профілактику захворювань, активізацію нервово-м'язового апарату, підвищення працездатності. Програма вдало розпланована і рекомендується до використання на підприємствах поза межами робочого часу з метою оздоровчого і профілактичного впливів на організм бібліотекарів.

**Приклади оформлення бібліографічного опису списку
використаних у кваліфікаційній робот джерел**

з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Андросович К.А. Соціалізація обдарованої учнівської молоді: соціально-психологічний вимір: монографія. Київ: ПВТП «LAT&K», 2022. 368 с. 2. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Бельська Н.А., М. Ю. Мельник Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості : метод. рекомендації. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 70 с. 2. Андросович К.А., Ткаченко Л.І. Профілактика деструктивної соціалізації обдарованих старшокласників в Інтернет-середовищі. метод. рекомендації. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 40 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Бельська Н. А. , Мельник М. Ю., Новгородська М. М. Діагностика креативності у профорієнтаційній роботі : метод. рекомендації. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 72 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
Чотири і більше авторів	1. Андросович К.А., Ільїна Г.В., Ткаченко Л.І., Якимова І.О. Психологічні та соціальні чинники адаптації обдарованої особистості в умовах інформаційно-освітнього середовища закладів загальної середньої освіти: метод. посіб. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 138 с. 2. Інтерактивна психолого-педагогічна підтримка соціалізації обдарованих учнів метод. посібн./ Андросович К.А. та ін. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 108с. 3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Бєліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 4. Соціальна адаптація обдарованої дитини: від дитинства до юності. метод. посібн./ Андросович К.А. та ін. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 106 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Психологія: вступ до фаху; навчальний посібник для здобувачів закладів вищої освіти. Укл.: К.А. Андросович, А.А. Засекін. Київ : ТОВ «ТРОПЕА», 2024. 196 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 3. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5- 6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	1. Андросович К.А. Психологічні чинники соціальної адаптації першокурсників в умовах освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу: автореф. дис. ... канд.психол.наук. : 19.00.05. Сєверодонецьк. 2015. 23с. 2. Мельник М.Ю. Формування готовності обдарованих старшокласників до професійного самовизначення : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07. Умань, 2016. 22 с. 3. Постова К.Г. Психологічні умови розвитку дослідницьких здібностей обдарованих підлітків : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Київ, 2016. 23 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис канд.фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 2. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний</i>

	<i>вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 3. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Бібліографічні показники	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.
Частина видання: книги	1. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 2. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Андросович К.А. Соціальний розвиток особистості у суспільстві інформаційних технологій. <i>Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи</i>: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. К.: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2023. № 1 (60). С. 111-122. http://tppjournal.com.ua/n60y2k23a9.html 2. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 3. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп.

	2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 2. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С.699.

Примітки:

1. Бібліографічний опис оформлюється відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація). У списку використаних джерел необхідно вказати прізвища та ініціали всіх співавторів незалежно від виду публікації.

2. Відомості про документ, опублікований іншою мовою, ніж мова основного тексту, у бібліографічних посиланнях незалежно від їх типу (позатекстове, підрядкове, внутрішньотекстове) наводять мовою оригіналу.

Приклади оформлення таблиць та рисунків

Таблиця 3.2.1.

Узагальнені результати за методикою «САН», n=37

Показники/шкали	самопочуття		активність		настрій	
Низький (< 4 балів)	3,8	2	3,8	7	4	3
Середній (4-5 балів)	4,4	15	5,2	15	5,2	7
Високий (> 5 балів)	5,5	20	6,4	15	6,4	27
Середнє арифметичне	4,6±0,2	-	5,1±0,3	-	5,2±0,3	-

Джерело: складено автором за даними [10]

Таблиця 3.2.2.

Стаж роботи в бібліотечній сфері жінок другого зрілого віку, (n=37)

Стаж роботи, роки					Всього:
	до 5	5-10	10-20	більше 20 років	
Кількість осіб	4	5	8	20	37
%	10,82	13,51	21,62	54,05	100

З вищезазначеної таблиці видно, що всього 4 респонденти мають найнижчий стаж роботи, а саме до п'яти років. Наочно це відображено у рис.3.2.1.

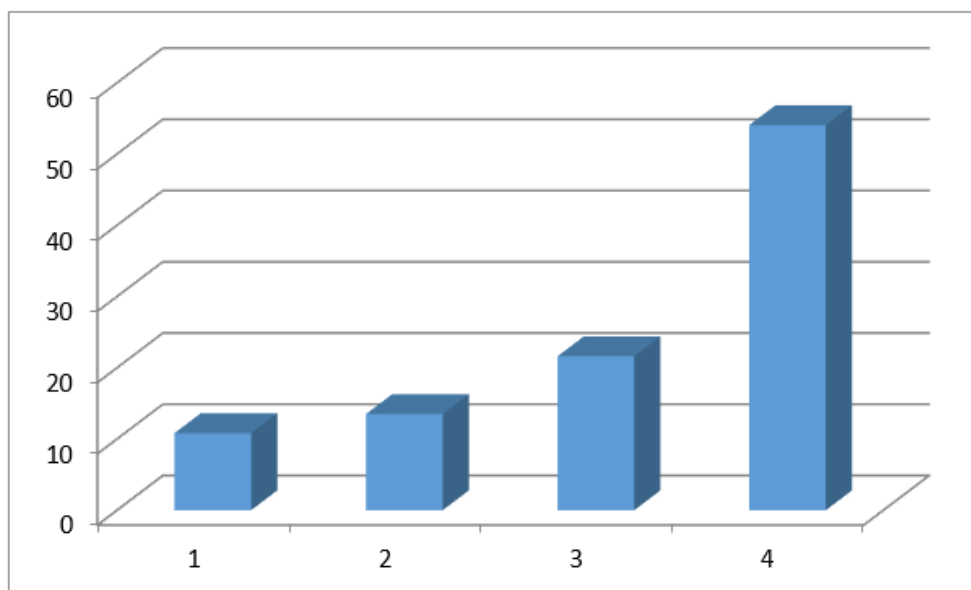

Рис.3.2.1. Діаграма співвідношення стажу респондентів до їх кількості (1- до 5 років; 2- від 5 до 10 років; 3 – від 10 до 20 років; 4 – більше 22 років)

Джерело: складено автором за даними [10]

Таблиця 3.2.3.

«Як Ви турбуєтесь про своє здоров'я?»

Відповіді респондентів	рейтинг
Витримую режим відпочинку і праці	1
Споживаю корисну їжу	2
Мінімізую вплив ЗМІ та Інтернету на моє життя	5
Відпочиваю на природі	4
Зустрічаюсь із друзями	3
Відвідую басейн, спортзал	6

На запитання «Яким чином Ви використовуєте час обідньої перерви?» більшість жінок відповіли що обідають, це становить 81,08% опитаних; 5 осіб відповіли, що прогулюються на свіжому повітрі і це становить 13,51% опитаних. Також виявилися респонденти, які під час перерви продовжують працювати на своєму робочому місці – 2 особи (5,41%).

**Форма надання згоди на перевірку кваліфікаційної роботи на
плагіат**

Завідувачу кафедри

(найменування кафедри Університету)

(ім'я та прізвище завідувача кафедри Університету)

Здобувача

(ім'я та прізвище здобувача)

(курс, форма здобуття освіти, освітня програма)

ЗГОДА

Надаю згоду на перевірку моєї роботи на плагіат. Стверджую, що робота виконана мною самостійно і електронна версія роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Надаю ЗВО «МНТУ» згоду на передачу моєї роботи для перевірки збігів/ ідентичності/ схожості/ запозичень/ Системою й збереження в базі наукових та академічних текстів, а також в подальшому використанні моєї роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/ завантажуються для перевірки Системою та виявлення збігів /ідентичності/ схожості/ запозичень користувачами, які мають доступ до Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Надаю свою згоду на обробку, збереження та оприлюднення ЗВО «МНТУ» моєї роботи в Інституційному репозитарії ЗВО «МНТУ».

З Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників в ЗВО «МНТУ» та Порядком перевірки наукових та академічних текстів на плагіат ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення збігів/ ідентичності/ схожості/ запозичень в наукових та академічних текстах поінформований (а).

Дата

Підпис

Форма відгуку наукового керівника

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу

здобувача (ки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи _____

Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

(прізвище, ім'я, по-батькові)

на тему: « _____ »

- ✓ Актуальність кваліфікаційної роботи
- ✓ Характеристика кваліфікаційної роботи (кількість розділів;
питання, що в них розкриваються; ступінь розкриття проблеми)
- ✓ Характеристика автора кваліфікаційної роботи
- ✓ Практична значущість кваліфікаційної роботи
- ✓ Зауваження
- ✓ Загальний висновок

В цілому робота виконана в повному обсязі, цілком відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, рекомендується до захисту перед Екзаменаційною комісією і заслуговує позитивної оцінки, а її автору _____ може бути присвоєна кваліфікація бакалавра за спеціальністю 053 «Психологія».

Науковий керівник
кваліфікаційної роботи

(ім'я, прізвище, підпис)

Підпис засвідчую:

Форма зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

здобувача (ки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи _____

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

на тему:

« _____ »

Екзаменаційній комісії
із захисту кваліфікаційних робіт
зі спеціальності 053 «Психологія»

- ✓ актуальність теми дослідження для галузі ;
- ✓ якість проведеного дослідження;
- ✓ практична цінність діагностично-аналітичного розділу, висновків та пропозицій;
- ✓ можливість та перспективи впровадження запропонованих рекомендацій;
- ✓ відповідність змісту роботи кваліфікаційним вимогам, які пред'являються до написання кваліфікаційних робіт;
- ✓ достовірність наведеної в роботі інформації, самостійність автора дослідження;
- ✓ рівень використання математично-статистичних методів обробки даних
- ✓ у вирішенні завдань кваліфікаційної роботи;
- ✓ наявність недоліків
- ✓ загальний висновок і рекомендована оцінка кваліфікаційної роботи.

Посада _____

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ _____

(підпис рецензента)

Дата « ____ » _____ 202__ р.

Підпис засвідчую: